

Skjut upp avvecklingsplanerna av Ringhals 1

En trygg och säker energiförsörjning är en viktig motor i vår ekonomi och avgörande för vår välfärd. Svenska företag och konsumenterna ska kunna lita på att det finns en stabil och pålitlig elförsörjning i hela landet.

Vid årsskiftet stängdes Ringhals 2. Enligt planen från ägarna ska även Ringhals 1 stängas vid årsskiftet som kommer. Det innebär en betydande förlust av elproduktion och en otryggare elförsörjning. Frågan om fortsatt drift har aktualiserats under våren, bland annat i betänkande 2019/20:NU4 om statliga företag och 2019/20:NU14 om energipolitik, men behöver lyftas igen.

Det finns en rad skäl till varför det vore önskvärt att inte avsluta Ringhals 1 i förtid. Prognoser slår fast att elanvändningen måste öka markant framöver om vi ska möta behovet av elektrifiering och de krav klimatanpassningen ställer. Det försvåras om effektiv fossilfri kraftproduktion läggs ner i förtid.

Vidare försvagas leveranssäkerheten och effektsituationen när planerbar kraft försvinner. Svenska kraftnäts årliga kraftbalansrapport släpptes för några veckor sedan - efter att ovan nämnda betänkanden behandlades - och visar tydligt hur marginalerna i elförsörjningen krymper när elen behövs som mest. Underskotten under topplasttimmen fortsätter att fördjupas och väntas nästa vinter bli 1700 MW vid en normalvinter och 2900 MW vid en tioårsvinter. Importbehovet ökar. Södra Sverige, där Ringhals är en viktig resurs, riskerar elunderskott även med tillgänglig import medräknad.

Samtidigt vet vi att klimateffekterna av att stänga båda reaktorerna i förtid är kraftigt negativa – enligt Konjunkturinstitutets beräkningar kommer koldioxidutsläppen att öka med 8 miljoner ton i EU. Andra länders smutsiga produktion hålls indirekt under armarna när ren kraft avvecklas här.

Att södra Sverige har ett pressat läge understryks ytterligare i dokument från Svenska kraftnät med analyser inför sommaren. Dokumentets fullständiga innehåll gjordes känt av media förra veckan. Det visar att redan i det som kallas scenario 1 kan bli svårt att återställa systemet till normaldrift vid ett bestående felfall. I värsta fall kan återställningen ta flera veckor.

Risken att hamna i sådana situationer ökar när tillräckligt med kärnkraft inte finns tillgänglig.

Svenska kraftnät har som extra åtgärd inför sommaren tecknat avtal med just Ringhals 1 fram till 15 september. Syftet är att säkra spänningsstabilitet och kortslutningseffekt - förmågor som är avgörande för kraftsystemdriften.

Det är tydligt att tillgången till kärnkraft i energisystemet är central ur flera perspektiv. Att i förtid lägga ner en fungerande reaktor har negativa effekter och slår mot systemets trygghet. Jag menar att det finns skäl att återigen lyfta frågan om fortsatt drift innan det är för sent. I ett första steg bör Vattenfall avbryta avvecklingsplanerna samtidigt som en extern snabbutredning görs av förutsättningarna för fortsatt drift.

Jag föreslår att:

Riksdagen tillkännager för regeringen att den omgående bör ge Vattenfall i direktiv att skjuta upp avvecklingsplanerna minst två år av Ringhals 1 samt att en extern snabbutredning tillsätts som ser över förutsättningarna för fortsatt drift.

Camilla Brodin (KD)